

מעמדה של חברה להשכרת רכב ונהיגה בגילופין

ביום 01.03.05 ניתן פסק דין מעניין בבית המשפט לתביעות קטנות בבאר-שבע, מפי השופטת **יעל רז-לוי**, בעניין שבין **פנחס לוי נ' "בלוסקאי השכרת רכב בע"מ"** ואח' (ת.ק. 1072/04).

תובענה זו עניינה בתאונה בין רכבו של התובע שנפגע מרכב בבעלות חברת ההשכרה, אשר הושכר לשוכרת הרכב ובוטח על ידי חברת ההשכרה לכיסוי נזקי צד ג' אצל **"הפניקס הישראלי"**. יצוין, כי הנהג ברכב במועד קרות התאונה היה עובד מטעמה של חברת ההשכרה ולא שוכרת הרכב.

ביהמ"ש קבע, כי חברת ההשכרה היא בעלת הרכב והיא אף התירה את השימוש בו בחוזה ההשכרה לשוכרת הרכב ולנהג שנהג בו. יתרה מזאת, חברת ההשכרה היא שהתקשרה בהסכם מול שוכרת הרכב והיוותה מבחינתה מעין מבטחת משנה. בהתאם להסכם השכירות במקרה של תאונה, על שוכרת הרכב לשלם לחברת ההשכרה את דמי ההשתתפות העצמית ותו לא, ואזי יש לה כיסוי ביטוחי. מוסיף ביהמ"ש, כי מאחר ושוכר הרכב אינו עושה ביטוח* כאשר חברת ההשכרה היא למעשה המבטחת שלו, יש לראות בחברת ההשכרה "מעין" מבטחת. עוד קבע ביהמ"ש, כי במקרה דנא, הסכם השכירות כלל בתוכו גם הסכם ביטוח.

השוכר אינו רואה מולו את חברת הביטוח אלא את חברת ההשכרה. מכאן שביחסים בין שהשוכר לחברת ההשכרה יש לשלב כללים הנוגעים בדרך כלל ביחסי מבטח מבוטח. מכאן, קבע ביהמ"ש, כי בהתאם לסעיף 68 לחוק חוזה הביטוח, קיימת יריבות ישירה בין צד ג' - (בענייננו התובע שרכבו ניזוק בתאונה), לבין המבטח. הסעיף מקנה לצד שלישי זכות ישירה כנגד מבטח אף שהוא עצמו אינו צד לחוזה הביטוח.

בנסיבות העניין קובע ביהמ"ש, חברת ההשכרה הינה מעין מבטחת כלפי שוכרת הרכב ומכאן חבותה לפיצוי צד ג' בהתאם לסעיף 68 לחוק חוזה הביטוח, כאשר אחריות חברת ההשכרה משולבת הן מכוח היותה הבעלים ומעין מבטחת והן מכוח היותה מתירת השימוש ברכב.

לאור האמור לעיל יש לקבל את התביעה כנגד הנתבעת 1 ולחייבה בפיצוי התובע, ביחד ולחוד עם חברת הביטוח, כאשר חברת ההשכרה זכאית לשיפוי מחברת הביטוח בהתאם להודעה לצד ג' שהוגשה על ידה כפי שיפורט להלן.

בין היתר, טענה "הפניקס הישראלי", כי נהג הרכב המושכר היה תחת השפעת משקאות משכרים ועל כן אין לה חבות ואין כיסוי ביטוחי, היות שנהיגה בשכרות מנוגדת לחוזה ההשכרה ועומדת אף בניגוד לפוליסה.

ביהמ"ש דחה את הטענה, כי נהיגה תחת משקאות משכרים מהווה חריג לכיסוי הביטוחי בהתאם לפוליסה, שכן על פי תקנות הפיקוח על הביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), הסייג היחידי בעניין זה הינו נהיגה תחת השפעת סמים ולא בשכרות ומכאן, כי הוספת חריג נהיגה בשכרות מרע את מצבו של המבוטח ומכאן- בטל.

לאור האמור לעיל קיבל ביהמ"ש את התביעה כנגד חברת ההשכרה וחייבה בפיצוי התובע, ביחד ולחוד עם "הפניקס הישראלי".